ส่วนที่ ๔
สรุปผล ข้อสังเกต ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

๑. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

๑.๑ ความสำเร็จการพัฒนาตามยุทธศาสตร์

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ ได้ประกาศใช้ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๗ โดยมีโครงการที่บรรจุอยู่ในข้อบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปี จำนวน ๘๒ โครงการ งบประมาณ ๑๕,๓๖๔,๙๖๕ บาท สามารถจำแนกตามยุทธศาสตร์ ได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์	แผนการดำเนินการทั้งหมด		อนุมัติงบประมาณ		ลงนามสัญญา		เบิกจ่าย	
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ
การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๑๖๓	๑๖๔,๖๓๔,๔๕๐.๐๐	๑๓	๓,๐๖๓,๐๐๐.๐๐	๑๒	๒,๕๕๖,๐๒๗.๕๒	๖	๑,๐๓๒,๖๒๗.๕๒
การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	๖๗	๑๙,๖๑๔,๐๐๐.๐๐	๓๐	๑๐,๖๗๔,๙๖๕.๐๐	๒๑	๙,๐๘๕,๖๓๒.๐๐	๒๑	๙,๐๘๕,๖๓๒.๐๐
การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย	๒๙	๖,๘๔๐,๐๐๐.๐๐	๑๔	๒๗๐,๐๐๐.๐๐	๐	๐	๐	๐
การพัฒนาด้านการวางแผน เศรษฐกิจ ส่งเสริมอาชีพ และการท่องเที่ยว	๒๖	๖,๙๔๐,๐๐๐.๐๐	๓	๑๓๕,๐๐๐.๐๐	๑	๘๔,๙๒๕.๐๐	๑	๘๔,๙๒๕.๐๐
การพัฒนาด้านบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๑	๑,๒๖๐,๐๐๐.๐๐	๕	๓๖๕,๐๐๐.๐๐	๓	๒๘๓,๕๘๐.๕๐	๓	๒๘๓,๕๘๐.๕๐
การพัฒนาด้านศิลปะวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๗	๕๖๔,๐๐๐.๐๐	๕	๓๙๔,๐๐๐.๐๐	๕	๓๖๒,๖๔๐.๐๐	๕	๓๖๒,๖๔๐.๐๐
การพัฒนาด้านนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล และการบริหารจัดการและพัฒนาองค์กร	๓๘	๗,๐๐๕,๐๐๐.๐๐	๑๒	๔๖๓,๐๐๐.๐๐	๖	๓๑๖,๔๗๔.๐๐	๕	๓๐๐,๔๗๔.๐๐
รวม	๓๔๑	๒๐๖,๘๕๗,๔๕๐.๐๐	๘๒	๑๕,๓๖๔,๙๖๕.๐๐	๔๘	๑๒,๖๘๙,๒๗๙.๐๒	๔๑	๑๑,๑๔๙,๘๗๙.๐๒

๑.๒ การวัดผลในเชิงปริมาณและคุณภาพ

(๑) การวัดผลในเชิงปริมาณ

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือและแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุดในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ซึ่งในการจัดทำแผนพัฒนานั้นจะต้องมีการติดตามและประเมินแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเป็นผู้ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการฯ จะต้องดำเนินการ

กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น รายงานและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลในเชิงปริมาณ มีดังนี้

แบบที่ ๑ การกำกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบที่ ๒ แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบที่ ๓/๑ แบบประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

แบบประเมินคุณภาพของแผนพัฒนา

(แจ้งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ซักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของ อปท.)

ตารางที่ ๑ ตาราง : การติดตามประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาท้องถิ่นในเชิงปริมาณ (จำนวนโครงการที่ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่นเปรียบเทียบกับจำนวนโครงการที่นำไปปฏิบัติ)

ยุทธศาสตร์และจำนวนโครงการที่ปรากฏอยู่ในแผน และจำนวนโครงการที่ได้ปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	
	จำนวนโครงการที่ปรากฏอยู่ในแผน	จำนวนโครงการที่ได้ปฏิบัติ
1. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	๑๖๓	๑๒
2. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	๖๗	๒๑
3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย	๒๙	-
4. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว	๒๖	๑
5. ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๑	๓
6. ด้าน ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๗	๕
7. ด้านนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลและการบริหารจัดการและพัฒนาองค์กร	๓๘	๖
รวม	**๓๔๑**	**๔๘**

(๒) การวัดผลในเชิงคุณภาพ

การจัดผลเชิงคุณภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลใช้การสำรวจความพึงพอใจในการวัดผลเชิงคุณภาพโดยภาพรวม โดยได้มีการประเมินความพึงพอใจ ซึ่งการประเมินความพึงพอใจทำให้ทราบถึงผลเชิงคุณภาพในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวม

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจ มีดังนี้

แบบที่ ๓/๒ แบบประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

แบบที่ ๓/๓ แบบประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการ

ตารางที่ ๒ ตาราง : การติดตามประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาท้องถิ่นในเชิงปริมาณ (เปรียบเทียบจำนวนโครงการและงบประมาณที่ดำเนินการจริง จำแนกตามยุทธศาสตร์)

ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการที่ดำเนินการจริง	ร้อยละของโครงการทั้งหมด	จำนวนงบประมาณที่ดำเนินการจริง	ร้อยละของงบประมาณทั้งหมด
๑. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	๑๒	๒๕.๐๐	๒,๕๕๖,๐๒๗.๕๒	๒๐.๑๔
๒. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	๒๑	๔๓.๗๕	๙,๐๘๕,๖๓๒.๐๐	๗๑.๖๐
๓. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย	-	-	-	-
๔. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว	๑	๒.๐๘	๘๔,๙๒๕.๐๐	๐.๖๗
๕. ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓	๖.๒๕	๒๘๓,๕๘๐.๕๐	๒.๒๓
๖. ด้าน ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๕	๑๐.๔๒	๓๖๒,๖๔๐.๐๐	๒.๘๖
๗. ด้านนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลและการบริหารจัดการและพัฒนาองค์กร	๖	๑๒.๕๐	๓๑๖,๔๗๔.๐๐	๒.๔๙
รวม	**๔๘**		**๑๒,๖๘๙,๒๗๙.๐๒**	

๑.๓ ความสำเร็จการพัฒนาตามเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)

องค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ มีโครงการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นทั้งหมด ๓๔๑ โครงการ งบประมาณ ๒๐๖,๘๕๗,๔๕๐ บาท อนุมัติงบประมาณ จำนวน ๘๒ โครงการ งบประมาณ ๑๕,๓๖๔,๙๖๕ บาท การใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินโครงการตามข้อบัญญัติงบประมาณ โดยได้มีการลงนามในสัญญา ๔๘ โครงการ งบประมาณ ๑๒,๖๘๙,๒๗๙.๐๒ บาท มีการเบิกจ่ายงบประมาณ ๔๑ โครงการ งบประมาณ ๑๑,๑๔๙,๘๗๙.๐๒ บาท และรายการกันเงินไว้ จำนวน ๗ โครงการ งบประมาณ ๑,๕๓๙,๔๐๐ บาท สามารถจำแนกตามยุทธศาสตร์ ได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์	โครงการ	ลงนามในสัญญา	โครงการ	การเบิกจ่ายงบประมาณ
๑. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	๑๒	๒,๕๕๖,๐๒๗.๕๒	๖	๑,๐๓๒,๖๒๗.๕๒
๒. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	๒๑	๙,๐๘๕,๖๓๒.๐๐	๒๑	๙,๐๘๕,๖๓๒.๐๐
๓. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย	-	-	-	-
๔. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว	๑	๘๔,๙๒๕.๐๐	๑	๘๔,๙๒๕
๕. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓	๒๘๓,๕๘๐.๕๐	๓	๒๘๓,๕๘๐.๕๐
๖. ด้าน ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๕	๓๖๒,๖๔๐.๐๐	๕	๓๖๒,๖๔๐
๗. ด้านนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลและการบริหารจัดการและพัฒนาองค์กร	๖	๓๑๖,๔๗๔.๐๐	๕	๓๐๐,๔๗๔.๐๐
รวม	๔๘	๑๒,๖๘๙,๒๗๙.๐๒	๔๑	๑๑,๑๔๙,๘๗๙.๐๒

๑.๔ ความสำเร็จการพัฒนาตามโครงการพัฒนาท้องถิ่น

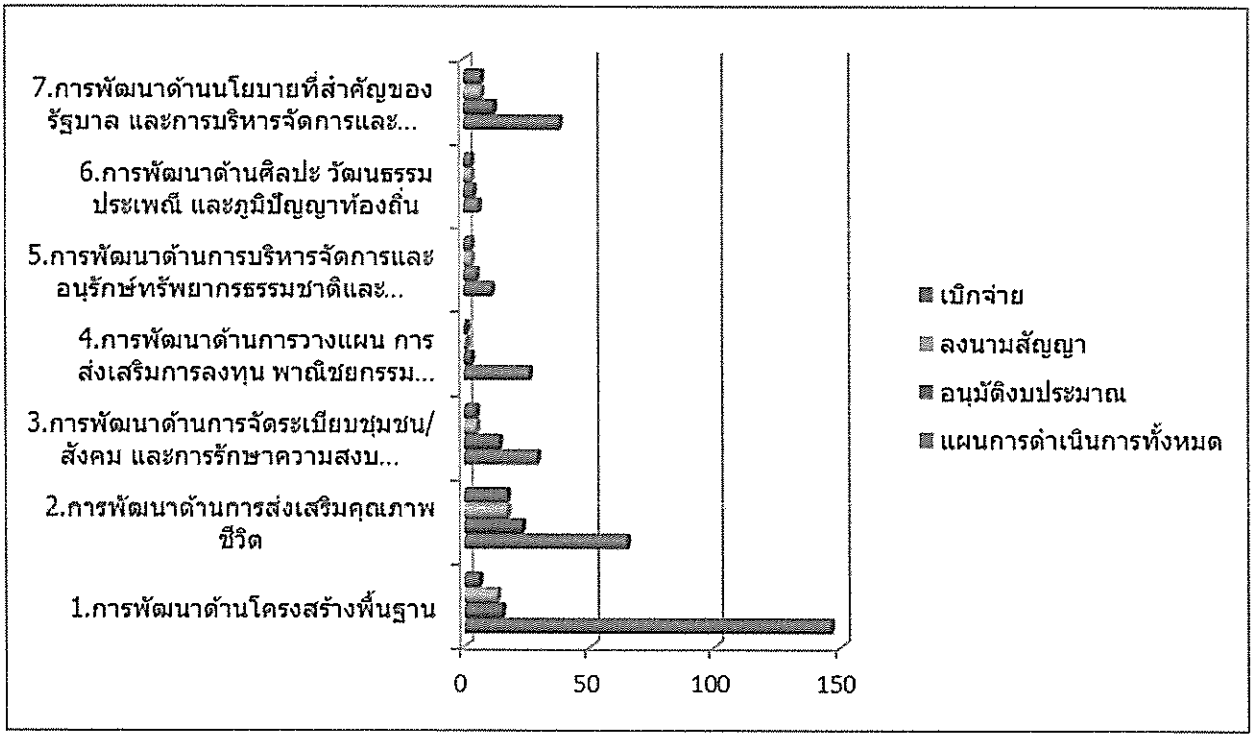
ความสำเร็จในโครงการพัฒนาท้องถิ่นว่าสำเร็จอย่างไร แสดงให้เห็นผลทั้งรูปธรรม นามธรรม ตัวเลข สถิติ ฯลฯ เพื่ออธิบายที่ดำเนินการได้จริงและมาสามรถดำเนินการได้มีองค์ประกอบ ความสัมพันธ์ของ Demand /Supply เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ จัดทำโครงการเกี่ยวกับเศรษฐกิจ การพัฒนารายได้ การสร้างรายได้ การใช้อุปสงค์ (Demand) อุปทาน (Supply) Over Supply มาเป็นประเด็นวิเคราะห์ เทียบเคียง เปรียบเทียบ จึงเป็นข้อสำคัญในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นในรูปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมได้อย่างลงตัวในยุคปัจจุบัน

เป็นถึง Global การเป็น Global ในการพัฒนาท้องถิ่นก็คือโลกเป็น โลกาภิบาลเป็นสากล Global planning การวางแผนระดับสากล Globalization โลกาภิวัตน์ Localization ที่เกิดผลจริงในท้องถิ่นนำไปสู่ Global เป็น Trend อันเป็นแนวโน้ม แนวทางที่จะเกิดขึ้น สมัยนิยมของคนไทย คนในท้องถิ่นจะเกิดการพัฒนาหรือการโน้มเอียงที่จะทำ ปฏิบัติจนเป็นที่นิยม

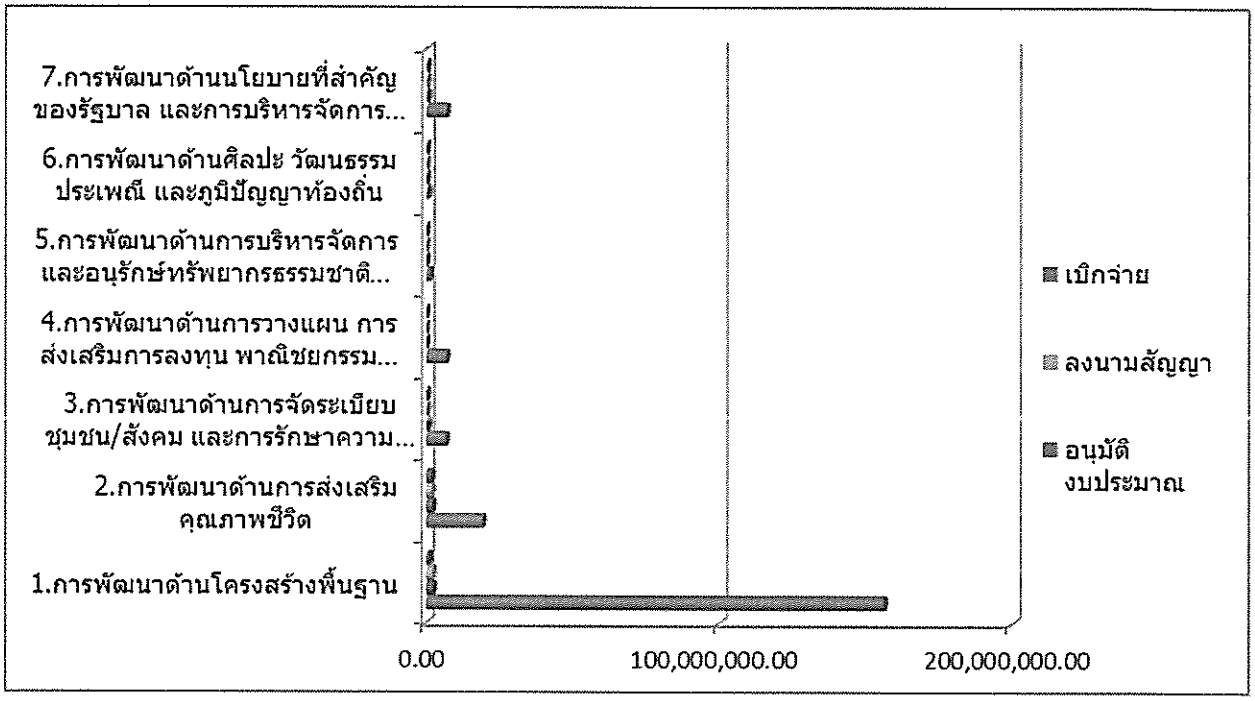
๑.๕ ผลสำเร็จที่วัดได้

ความสำเร็จที่เกิดจากตัวชี้วัด แสดงตัวชี้วัด (Key Performance Indicators : KPIs) ที่วัดได้จริงไม่จริงในโครงการพัฒนาท้องถิ่น

แผนภูมิแสดงจำนวนโครงการ เปรียบเทียบตามขั้นตอน เปรียบเทียบตามยุทธศาสตร์

แผนภูมิแสดงมูลค่าโครงการ (งบประมาณ) เปรียบเทียบตามขั้นตอน เปรียบเทียบตามยุทธศาสตร์

๒. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑ หมวด ๖ ข้อ ๒๙(๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี และข้อ ๓๐(๕) ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๐๘๖ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ เรื่อง ซักซ้อมแนวทางปฏิบัติการใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะ

เพื่อให้การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุเป้าหมายตามระเบียบและข้อสั่งการของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ จึงได้ดำเนินการนำเข้าข้อมูลแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ในระบบ e-plan และได้นำข้อมูลในระบบ e-plan ดังกล่าวมาใช้ในการติดตามและประเมินผลแผนครั้งนี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นในปีงบประมาณต่อไป ดังนี้

๑. โครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณให้ดำเนินการแล้ว ไม่ควรโอนงบประมาณเพิ่มหรือลดในภายหลัง เพราะสะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวในการบริหารงบประมาณที่ผิดพลาดอันเนื่องมาจากขาดการวิเคราะห์การใช้จ่ายงบประมาณอย่างรอบด้าน ควรมีการตั้งงบประมาณให้สอดคล้องกับการเบิกจ่ายจริง

๒. โครงการ / กิจกรรมที่ได้ตั้งงบประมาณในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว ควรเร่งรัดดำเนินโครงการ / กิจกรรมให้เสร็จสิ้นภายในปีงบประมาณนั้น

๓. โครงการ / กิจกรรมที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีงบประมาณควรมีการปรับปรุงรูปแบบการจัดงานบ้างไม่ใช่เป็นแบบเดิมๆ ทุกๆ ปี โดยเน้นประโยชน์ของชุมชนเป็นสำคัญ

๔. ทุกแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นควรคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเรื่องของความพร้อมด้านพื้นที่ ประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ ผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม และสถานะทางการเงินการคลังของท้องถิ่นเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก

๕. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณให้มากขึ้น ทั้งก่อนการดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ โดยหาแนวทาง วิธีการให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนของการดำเนินโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ รวมถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ ตรวจสอบการดำเนินโครงการให้มากขึ้น

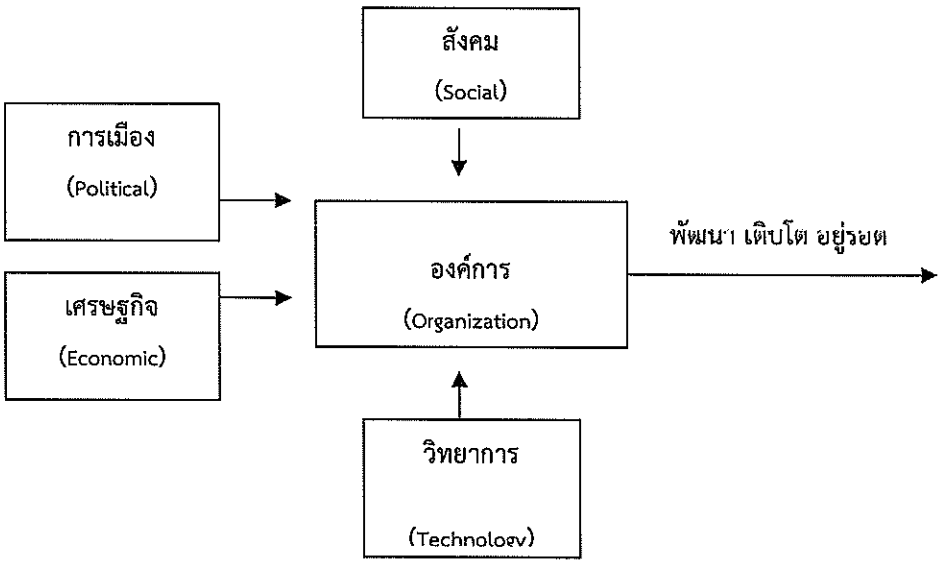
๖. ควรมีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ และมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เพื่อสามารถใช้ประกอบเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อนำไปสู่แนวทางการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและสามารถแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างรวดเร็ว

๗. ควรมีการบริหารจัดการงบประมาณอย่างเหมาะสม ตลอดจนดำเนินการโครงการพัฒนาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง

๒.๑ ผลกระทบนำไปสู่อนาคต

ในทฤษฎีทางวิชาการการจัดการ ชี้ว่า องค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือองค์กรภาคเอกชนจะพัฒนา เติบโตและอยู่รอดได้ต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก ๔ ประการ (PEST) ตลอดเวลา ซึ่งประกอบไปด้วย

๑) สิ่งแวดล้อมด้านการเมือง (Political Environment)
๒) สิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ (Economic Environment)
๓) สิ่งแวดล้อมด้านสังคม (Social Environment) และ
๔) สิ่งแวดล้อมด้านวิทยาการใหม่ๆ (Technology)

จากแผนภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ มีฐานะเป็นองค์กรภาครัฐองค์กรหนึ่ง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมต่างๆ ๔ ประการดังที่กล่าวมาแล้ว เพื่อให้องค์กรพัฒนา เติบโตและอยู่รอดต่อไปได้ วิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องวิเคราะห์ตามสิ่งแวดล้อมที่จะเปลี่ยนแปลงไปทั้ง ๔ ประการ ดังนี้

๑) การปรับตัวให้เข้ากับการเมือง (Political Environment) ที่เปลี่ยนแปลงหากกล่าวถึงการปกครองของไทยในปัจจุบัน อาจแบ่งระดับการเมืองออกได้เป็น ๒ ระดับ ได้แก่ การเมืองระดับชาติ และการเมืองระดับท้องถิ่น การเมืองระดับชาติ ได้แก่ การเมืองระดับรัฐบาล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ในส่วนของการเมืองระดับท้องถิ่นนั้นยังสามารถแบ่งแยกย่อยออกได้เป็นหลายประเภท เช่น การเมืองของ อบจ. เทศบาล หรือ อบต. หรือแม้กระทั่งการเมืองในระดับหมู่บ้านที่จะต้องมีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโดยราษฎรในหมู่บ้านนั้นๆ เป็นต้น

ในสภาพข้อเท็จจริงปัจจุบันและผลงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องต่างชี้ว่าการเมืองในระดับชาติ ยังมีอิทธิพลต่อการเมืองในระดับท้องถิ่นอยู่หลายประการ เช่น การเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นต้องอาศัยภาพลักษณ์ของพรรคการเมืองระดับชาติเพื่อช่วยในการหาเสียง การให้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจจากส่วนกลางมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเลือกให้เฉพาะท้องถิ่นที่เป็นพรรคพวกเดียวกันกับราชการส่วนกลาง เป็นต้น

ในอนาคต อำนาจหน้าที่และบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นและข้าราชการท้องถิ่นจะเป็นอย่างไรนั้นส่วนหนึ่งก็ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมทางการเมืองโดยเฉพาะอย่างยิ่งอิทธิพลจากการเมืองระดับชาติซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นนโยบายของรัฐที่มีต่อ อปท. ซึ่งมักสลับสับเปลี่ยนกันเป็น ๒ กรณี กล่าวคือ การรวมอำนาจการปกครอง (Centralization) หรือ การกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) ดังนั้น ผู้ที่จะปฏิบัติงานใน อบต. จึงจำเป็นที่จะต้องทราบความเคลื่อนไหวของนโยบายรัฐอยู่ตลอดเวลา เพื่อบริหารจัดการ อปท.ให้เข้ากับสภาวการณ์ดังกล่าวที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ในส่วนของปัจจัยการเมืองระดับท้องถิ่นด้วยกันเองนั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ซึ่งโดยหลักการแล้วการตัดสินใจกำหนดนโยบายควรเป็นหน้าที่ของฝ่ายการเมืองท้องถิ่น ทุกฝ่ายควรต้องรู้ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงของการเมืองท้องถิ่นในทุกระดับทั้งระดับ อบจ. เทศบาล อบต.และระดับหมู่บ้าน เพราะการเมืองท้องถิ่นเหล่านี้มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันและจะต้องมีผลกระทบต่อ อปท.ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ข้าราชการท้องถิ่นควรพยายามปรับข้อเท็จจริงในท้องถิ่นให้เข้ากับระเบียบกฎหมายของรัฐ ซึ่งในบางครั้งระเบียบกฎหมายอาจไม่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของคนในท้องถิ่นก็ต้องเป็นหน้าที่ของข้าราชการท้องถิ่น ที่จะประยุกต์ใช้กฎหมาย ให้สามารถใช้ได้จริงตามสภาพและบริบทแวดล้อมของท้องถิ่นนั้นๆ จึงจะได้ชื่อว่าเป็นนักบริหารการเปลี่ยนแปลง(Change Agent) อย่างแท้จริง

๒) การปรับตัวเข้ากับเศรษฐกิจ (Economic Environment) ที่เปลี่ยนแปลงเมื่อสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไม่ดี ทำให้ประชาชนยากจนเพิ่มขึ้นเป็นสาเหตุของปัญหาอื่นๆที่กระทบต่อ อปท.ตามมา ไม่ว่าจะเป็นปัญหายาเสพติด ปัญหาประชาชนเรียกร้องในสิ่งที่สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้ามากกว่าสิ่งที่แก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน เช่น ต้องการผ้าห่มกันหนาวฟรี เสื้อกันหนาวฟรี และของฟรีอื่นๆจาก อปท. เป็นต้น ซึ่งสวนทางกับระเบียบกฎหมายและการตรวจสอบอย่างเข้มข้นของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ที่พยายามจำกัดขอบเขตการตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องของการแจกของให้แก่ราษฎร

อีกปัญหาหนึ่งประชาชนอาจขาดการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับ อปท. เพราะต้องเอาเวลาไปทำงานหาเงินเพื่อปากท้องของตนเองก่อน หรือบางครั้งอาจมีส่วนร่วมแค่การรับเงินแล้วไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง รวมตลอดถึงปัญหาความยากจนของประชาชนจะสร้างความเข้มแข็งให้กับนโยบายประชานิยมไปโดยปริยายซึ่งอาจส่งผลกระทบในทางลบในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการส่งเสริมลักษณะนิสัยการพึ่งพิงรัฐอยู่ตลอดเวลาของประชาชน เป็นต้น

ดังนั้น การสร้างกระบวนทัศน์ (Paradigm) ทางความคิดให้แก่ประชาชนตามหลัก “ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน” และ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ควรเป็นสิ่งสำคัญที่นักบริหารงาน อปท. ควรให้ความสนใจที่จะส่งเสริมและพัฒนาในประเด็นนี้

๓) การปรับตัวเข้ากับสังคม (Social Environment) ที่เปลี่ยนแปลงชุมชนแต่ละชุมชนมีสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่ก็ต้องเผชิญกับสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น บางพื้นที่อาจเป็นสังคมของคนพุทธ บางพื้นที่อาจเป็นสังคมของคนคริสต์ บางพื้นที่ประชาชนให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของ อปท.เป็นอย่างดี บางพื้นที่ประชาชนขาดความร่วมมือ เป็นต้น

สภาพของสังคมไทยมักเป็นสังคมอุปถัมภ์ ผู้บริหารท้องถิ่นอาจมีแนวโน้มที่จะตัดสินกำหนดนโยบายไปตอบสนองต่อกลุ่มญาติพี่น้องของตน กลุ่มอื่นที่แพ้การเลือกตั้งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองก็หาทางโจมตี ก่อให้เกิดความขัดแย้งที่รุนแรงขึ้นในสังคมท้องถิ่นมากกว่าในอดีต ดังนั้น บุคลากรใน อบต. จึงจำเป็นที่จะต้องเข้าใจผลกระทบที่มาจากสาเหตุการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นที่ส่งผลโดยตรงต่อความสามัคคีในสังคมท้องถิ่นยุคปัจจุบัน ต้องมีความสามารถบริหารงานบนความขัดแย้งในสังคม เพราะคงไม่มีสังคมใดในประเทศไทยที่จะมีคนที่ชอบสิ่งที่เหมือนๆกันได้หมด การปฏิบัติงานทุกอย่างย่อมมีการเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ต่อต้าน และไม่ต่อต้าน อยู่คู่กับสังคมประชาธิปไตยเสมอ สำคัญเพียงแต่ว่าจะสามารถลดระดับหรือแก้ไขความขัดแย้งที่รุนแรงนั้นได้อย่างไร

๔) การปรับตัวเข้ากับวิทยาการใหม่ๆ (Technology) ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรโดยการฝึกอบรมอยู่เป็นประจำ เช่น การฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมต่างๆ การฝึกอบรมการจัดทำเว็บไซต์องค์กร เป็นต้น ประกอบกับกรมส่งเสริมฯ มีเว็บไซต์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของ อปท. ที่ปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ทุกวัน เช่น การเผยแพร่หนังสือสั่งการต่างๆ ผ่านช่องทางการสารบรรณอิเลกทรอนิคส์ เป็นต้น หากพนักงานท้องถิ่นให้ความสำคัญในการอ่านหนังสือสั่งการของกรมส่งเสริมฯทางอินเตอร์เน็ตอยู่เป็นประจำ ก็จะนำมาซึ่งการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและไม่ขัดต่อระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา

๒.๒ ผลจากการพัฒนา

ผลการดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ ได้สร้างความเจริญเติบโตและความสะดวกสบายในการบริการสาธารณะ ได้ผลเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง แต่ไม่สามารถสนองตอบความต้องการของประชาชนได้ทั้งหมด เนื่องจากงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลมีจำกัด ยังไม่เพียงพอต่อปัญหาและความต้องการของประชาชน ซึ่งแนวทางพัฒนาขึ้นต่อไปควรที่จะกำหนดสัดส่วนการพัฒนาการแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพชีวิตเศรษฐกิจและการส่งเสริมอาชีพ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาด้านอื่นๆ ควบคู่กันในสัดส่วนที่เหมาะสม ผลการพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมาภายใต้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ในการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติเชิงปริมาณไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้เท่าที่ควรอันเนื่องมาจากมีโครงการ/กิจกรรมในแผนพัฒนาท้องถิ่นจำนวนมาก แต่รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ ทั้งที่จัดเก็บเอง ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ และเงินอุดหนุนจากรัฐบาลมีจำกัดไม่เพียงพอต่อการบริหารให้เป็นไปตามแผนพัฒนาที่วางไว้ แต่ก็สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้ประชาชนได้ในระดับหนึ่ง

๒.๓ ปัญหาและอุปสรรค

๑. จำนวนโครงการ/กิจกรรมในแผนพัฒนาท้องถิ่นมีจำนวนมาก ในห้วงของปีงบประมาณหนึ่งไม่สามารถดำเนินการได้ครบทุกโครงการ/กิจกรรม

๒. การตั้งงบประมาณในการดำเนินงานตามภารกิจในแต่ละด้าน แต่ละแผนงาน บางรายการตั้งมากเกินความจำเป็นและบางรายการตั้งไว้ไม่เพียงพอในการดำเนินงาน ทำให้มีการโอนเพิ่ม โอนลด และโอนตั้งจ่ายรายการใหม่ตลอดทั้งปี

๓. งบประมาณในการบริหารงานมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

๔. ผู้เข้าร่วมประชุมประชาคมยังไม่เข้าใจในการเสนอโครงการ/กิจกรรม ที่จะนำมาบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น มีการเสนอโครงการที่ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน ทำให้โครงการที่ถูกเสนอมามีจำนวนมากเกินกว่างบประมาณที่จะดำเนินการได้

๒.๔ ข้อเสนอแนะ

๑. โครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณให้ดำเนินการแล้ว ไม่ควรโอนงบประมาณเพิ่มหรือลดในภายหลัง เพราะสะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวในการบริหารงบประมาณที่ผิดพลาดอันเนื่องมาจากขาดการวิเคราะห์การใช้จ่ายงบประมาณอย่างรอบด้าน ควรมีการตั้งงบประมาณให้สอดคล้องกับการเบิกจ่ายจริง

๒. โครงการ / กิจกรรมที่ได้ตั้งงบประมาณในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว ควรเร่งรัดดำเนินโครงการ / กิจกรรมให้เสร็จสิ้นภายในปีงบประมาณนั้น

๓. โครงการ / กิจกรรมที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีงบประมาณควรมีการปรับปรุงรูปแบบการจัดงานบ้างไม่ใช่เป็นแบบเดิมๆ ทุกๆ ปี โดยเน้นประโยชน์ของชุมชนเป็นสำคัญ

๔. ทุกแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นควรคำนึงถึงความเป็นไปได้ในเรื่องของความพร้อมด้านพื้นที่ ประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับ ผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม และสถานะทางการเงินการคลังของท้องถิ่นเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก

๕. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณให้มากขึ้นทั้งก่อนการดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการ และเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ โดยหาแนวทาง วิธีการให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนของการดำเนินโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ รวมถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ ตรวจสอบการดำเนินโครงการให้มากขึ้น

๖. ควรมีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ และมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เพื่อสามารถใช้ประกอบเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อนำไปสู่แนวทางการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและสามารถแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างรวดเร็ว

๗. ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร การดำเนินโครงการให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึงด้วยวิธีการต่างๆ ที่สามารถเข้าถึงประชาชน ชุมชนให้ได้รับข้อมูลข่าวสารมากที่สุด

๘. ควรมีการบริหารจัดการงบประมาณอย่างเหมาะสม ตลอดจนดำเนินการโครงการพัฒนาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างทั่วถึง

๙. สร้างความเข้าใจให้กับผู้เข้าร่วมประชาคม ถึงการเสนอโครงการ/กิจกรรม ให้มีความสอดคล้องกับงบประมาณในแต่ละปี เพราะการเสนอโครงการ/กิจกรรมที่มากเกินศักยภาพที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถดำเนินการได้ จะทำให้การบริหารงานนั้นเกิดความล้มเหลวในการประเมินผลการปฏิบัติราชการ

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินโครงการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อท้องถิ่นอย่างแท้จริงอยู่ที่การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและการร่วมมือกันของทุกภาคส่วน ในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลชานุวรรณ เป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมดังกล่าว และควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของทางราชการให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่น โดยการพัฒนาที่เกิดขึ้นจะเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

****